

ADVIES Nr. 1.623

Zitting van dinsdag 6 november 2007

Artikel 30 ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten - Adoptieverlof - Vaststelling van het bewijs van het onthaal van het kind in het gezin van de werknemer

X X X

2.277-1

A D V I E S Nr. 1.623

Onderwerp: Artikel 30 ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten - Adoptieverlof - Vaststelling van het bewijs van het onthaal van het kind in het gezin van de werknemer

De heer P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, heeft er in een brief van 12 juni 2007 op gewezen dat, ingaand op het verzoek van de vertegenwoordigers van de verzekeringsinstellingen, de adoptiediensten van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap en het RIZIV, artikel 30 ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten werd gewijzigd door de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (artikel 87).

Die aanpassing zal in werking treden op een door de Koning te bepalen datum. De Koning moet vooraf immers de wijze bepalen waarop de werknemer het bewijs kan leveren van het onthaal van het kind in zijn gezin in het kader van een adoptie. De minister van Werk heeft daarover het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen.

De bespreking van dat punt werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 6 november 2007 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

De heer P. VANVELTHOVEN, minister van Werk, heeft er in een brief van 12 juni 2007 op gewezen dat, ingaand op het verzoek van de vertegenwoordigers van de verzekeringsinstellingen, de adoptiediensten van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap en het RIZIV, artikel 30 ter, § 1, tweede alinea van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten werd gewijzigd door de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (artikel 87).

Die bepaling luidt thans als volgt: "Om het recht op adoptieverlof te kunnen uitoefenen moet dit verlof een aanvang nemen binnen twee maanden volgend op het daadwerkelijke onthaal van het kind in het gezin van de werknemer in het kader van een adoptie. De Koning bepaalt de wijze waarop de werknemer het bewijs kan leveren van het onthaal van een kind in zijn gezin in het kader van een adoptie".

Die aanpassing van de wetgeving zal in werking treden op een door de Koning te bepalen datum. De Koning moet vooraf immers de wijze bepalen waarop de werknemer het bewijs kan leveren van het onthaal van het kind in zijn gezin in het kader van een adoptie.

Volgens de minister zou men zich voor internationale adopties echter waarschijnlijk moeten baseren op een "reeks van bewijselementen", daar een en ander verschilt van situatie tot situatie.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Met betrekking tot de adviesaanvraag

De Raad constateert dat de huidige situatie behouden blijft zolang artikel 30 ter, § 1, tweede alinea van de wet van 3 juli 1978 en de uitvoeringsmaatregel ervan niet in werking treden.

Dat houdt in dat het adoptieverlof en bijgevolg de bijbehorende vergoeding een aanvang neemt binnen twee maanden volgend op de inschrijving van het kind in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente van verblijf.

Dat criterium heeft vaak tot gevolg dat de (kandidaat-) adoptieouders hun vergoeding ten laste van hun verzekeringsinstelling niet ontvangen vanaf de aankomst van het kind in hun gezin. Zelfs indien de werkgevers het verlof toestaan vanaf de aankomst van het kind en voor de datum van inschrijving van het kind, voorziet de regelgeving met betrekking tot het houden van de bevolkings- en vreemdelingenregisters in verschillende termijnen voor het vervullen van de formaliteiten in verband met de inschrijving in die registers. Bovendien blijkt dat in sommige gemeenten die inschrijving veel later wordt verricht dan in andere gemeenten.

De verzekeringsinstellingen moeten evenwel de wetsbepalingen strikt toepassen en bijgevolg de vergoeding volledig of gedeeltelijk weigeren indien niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden. Het gevolg daarvan is dat de (kandidaat-) adoptieouders niet worden vergoed voor de verlofdagen die zijn genomen voor de datum van inschrijving van het kind in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister.

De Raad is van mening dat die situatie niet overeenstemt met de geest van de wet die erin bestaat de (kandidaat-) adoptieouders toe te staan een vergoed verlof te nemen om het kind in hun gezin te verwelkomen om tussen hen en het kind een band te kunnen smeden zodra het kind in het gezin terechtkomt.

Hij vindt bijgevolg dat een nieuwe formaliteit moet worden vastgesteld die het mogelijk maakt op vaste wijze de datum van de aankomst van het kind in het gezin van de (kandidaat-) adoptieouder(s) te bewijzen, wat de verzekeringsinstellingen in staat zou stellen ze te vergoeden vanaf die datum van aankomst; die formaliteit moet evenwel eenvoudig genoeg zijn voor de (kandidaat-) adoptieouders opdat het gelukkige moment, dat het onthaal van het kind in het gezin toch moet zijn, niet wordt verstoord.

De Raad stelt dan ook voor dat het koninklijk besluit houdende uitvoering van artikel 30 ter, § 1, tweede alinea van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten zou bepalen dat de (kandidaat-) adoptieouder(s) een verklaring op erewoord opstellen die voor echt wordt verklaard door de gemeente waar het (de) geadopteerde kind(eren) zullen worden ingeschreven.

In die verklaring op erewoord moeten ten minste de volgende vermeldingen voorkomen: de naam en de voornaam van de (kandidaat-) adoptieouder(s), de naam en de voornaam van het (de) geadopteerde kind(eren), het verblijf-adres van de (kandidaat-) adoptieouder(s) alsook de datum van de aankomst van het kind of de kinderen in het gezin van de (kandidaat-) adoptieouder(s).

Bij het koninklijk besluit zou een model van verklaring op erewoord moeten worden gevoegd. Dat formulier van verklaring op erewoord zou bij de verzekeringsinstelling van de (kandidaat-) adoptieouder(s) beschikbaar moeten zijn samen met de vergoedingsaanvraag.

De Raad wijst erop dat de formaliteit van de verklaring op erewoord, die het voordeel heeft eenvoudig te zijn en dezelfde te zijn voor alle adopties (interne en internationale), niet nieuw is in het sociaal recht omdat ze wat de kinderbijslag betreft al bestaat voor de aangifte van het inkomen voor de toekenning van uitkeringstoelagen. De rechtszekerheid blijft bovendien verzekerd omdat die verklaring op erewoord van de (kandidaat-) adoptieouder(s) zal worden gevalideerd in het kader van de procedure van inschrijving van het (de) geadopteerde kind(eren) in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister.

De Raad dringt erop aan dat het voornoemde koninklijk besluit zo snel mogelijk wordt vastgesteld en dat de gemeenten op passende wijze worden geïnformeerd en gesensibiliseerd.

B. Met betrekking tot andere vraagstukken

De Raad herinnert eraan dat de huidige wetgeving de homokoppels toestaat te trouwen of een verklaring van samenwoning af te leggen. Hij constateert dat een van de partners van een vrouwelijk koppel een kind ter wereld kan brengen. Die geboorte geeft haar partner geen recht op een moederschapsverlof. Indien die laatste het kind van haar partner wenst te adopteren, zal ze geen aanspraak kunnen maken op enige vorm van verlof of vergoeding.

De Raad is van mening dat dit een probleem doet rijzen wat betreft de gelijke toegang tot de verloven en dat die tweede vrouw op het ogenblik van de adoptie recht zou moeten hebben op een zogenaamd vaderschapsverlof en de bijbehorende vergoeding, waarbij wel alle andere voorwaarden moeten zijn vervuld.
